

Suomenkielinen kirje kahden vuosisadan takaa.

Toteamme helposti, miten suuria harvinaisuuksia suomen kielellä laaditut asiakirjat Ruotsin vallan ajalta ovat. Silloin tällöin tapaa jonkin suomeksi laaditun valituskirjelmän tai anomuksen, joskus jonkin viraston tai yksityisen virkamiehen laatiman julistuksen, määräyksen tai tiedonannon. Näitä on KUSTAVI GROTEFELT koonnut suureen teokseensa »Suomenkielisiä asiakirjoja Ruotsin vallan ajalta (vuosilta 1548—1809)», mikä huolimatta siitä, ettei se ole julkaistu niin tarkoituksenmukaisesti, kuin olisi ollut suotavaa, on varsin valaiseva ja hyvin hyödyllinen kokoelma.

Suomeksi kirjoitetut yksityiskirjeet puheena olevalta ajalta ovat vieläkin harvinaisempia; tällaisia kirjeitä kai ylen harvoin kirjoitettiin. Jonkin kerran osuu sellainen aivan kuin sattumalta arkistojen kätköistä tutkijan käteen. Seuraavassa julkaisemme erään sellaisen, nimittäin Haukiputaalla asuvan postitalonpojan Jaakko Luukalan kirjeen Oulun postimestarille Johan Wacklinille vuodelta 1745, siis täsmälleen 200 vuoden takaa. Pohjoinen posti, joka kulki ns. suurta rantatietä Pohjanlahden ympäri, oli myöhästynyt, ja Luukalalta vaadittiin selitystä, minkä hän antoikin kirjeessä Wacklinille.

Muista lähteistä tiedämme, että Luukalan antamat selitykset eivät sillä kertaa auttaneet, hänen syykseen luettiin postin myöhästyminen ja hän sai huolimattomuudestaan sakkoja yhden hopeataalarin ja kuusitoista äyriä, mikä oli postitalonpojalle varsin huomattava summa.

Jaakko Luukalan kirje on säilynyt Ruotsin ylipostitirehtöörin arkistossa, niteessä Asiakirjoja vuosilta 1732—1752, sidelmä 8. Postiarkisto on nykyisin sijoitettuna Ruotsin valtakunnanarkistoon.

*Postitalonpoika Jaakko Luukalan kirje Oulun postimestarille
Johan Wacklinille 18/11 1745.*

Minun racas Herrani,
H^r Päftmeftar.

Tämän kanfa olcoon teille tiettäwä H^r Päftmestari Että wijmeinen pohjan Päfti meilen tuli juri Päiwän noufun edellä mennä keski wikkko Huomenelda. Ja kohta sama pätä aina edes matcufti.

Nijn myös olkoon teilen tiettäwä nijstä päfti sarwifta jotka pois tulleet owa.

Wiimmeifä fodan aikana meildä wietijn 2xⁱ Päfti sarwja, toinen wafkinen ja toinen sarwinen, ruotzin Herrat jotka Päftin kansa kulit otit sarwet ja weit aina fixens ja en minä tiedä fen kowemmin mihin hee net pannet on.

Tämän kanfa jätän minä te[i]ldän H^r Päftmestar Jumala Halduun ja olen Hr Päftmestar

nöra palwelja
Jacob Luukila

Haukipudas d. 18 Noveb. 1745.

[Kirjeen osoite on:]

Herrn och Päftmestaren

H^r Joh. Wacklin

detta

i Uhleå.

A. R. Cederberg.